Svenska Canada Tidningen

Printed and published every Wednesday by the CANADA WEEKLY PRINTING COMPANY, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its office and place of business, 325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

Telephone: Garry 3174.

P. M. DAHL, Manager. NILS P. SON BROWN, Redaktör.

PRENUMERATIONSPRIS:

Helt år, i förskott	$1.00
Helt år, efterskottsvis	1.50
Halft år	0.75
Helt år till Förenta Staterna	1.50
Helt år till Sverige	2.00
Halft år till Sverige	1.00

Prenumerationsmedel kunna sändas såväl i registreradt bref som genom Post eller Express Money Order eller Postal Note. Dessa senare, som ej behöfva registreras, böra göras betalbara till The Canada Weekly Printing Co., Ltd.

Prenumerant, som önskar sin adress ändrad, ombedes att insända både den gamla och den nya adressen.

Insända prenumerationsmedel kvitteras endast å den gula adresslappen.

ANNONSPRIS PÅ BEGÄRAN.

Efterfrågningar, 3 gånger, ... $1.50
Dödsannonser med svart ram och kors $1.50
Förlofningsannonser, Önskas, etc., 50c per gång å utrymme icke öfverstigande 1 tum, enkel spalt. Betalning för småannonser bör alltid insändas i förskott.

Onsdagen d. 26 September, 1917

En svensk-amerikansk tidningsmans avskedsord.

"Svenska Veckobladets" i McKeesport mångårige redaktör mr A. A. Anderson har lämnat sin befattning för att ingå i en amerikansk platstidning. Hans lilla "avskedstal" kan vara intressant att läsa på andra platser också. Det har följande lydelse:

"Till Svenska Veckobladets läsekrets.

Alldenstund mitt namn härmed kommer att försvinna från den plats i tidningen, som det i många år innehaft, är det tillbörligt att säga ett avskedsord. Tack för all uppmuntran! Tack för all kritik — både vänlig och ovänlig! Allt har varit mig till nytta.

Mitt "tänkespråk" till eder är: Stöd den svensk-amerikanska pressen!

Aldrig har denna press haft en större uppgift att fylla, än i dessa slitningens och misstänksamhetens tider. Då blotta hugskott givas sken av officiella uttalanden och lösa rykten spridas så som vore de sanning, då är det i sin egen tidning svensk-amerikanen finner upplysning om verkliga förhållandet.

Skulle en sådan tidning gå under, till följd av att de, som den tjänar, ej gåve henne det stöd, vilket är absolut nödvändigt för hennes liv, nämligen det finansiella stödet, komme det tomrum, som tidningen lämnade, att bliva större, än de flesta föreställa sig, så länge hon gör sina regelbundna besök.

Denna erinran gäller svensk-amerikanska tidningar i allmänhet, men särskilt den, från vilken jag nu avgår. Farvä!

Eder tillgivne tjänare,
A. A. ANDERSON."

De höga hyrorna.

Hyrorna, som i Winnipeg och andra större städer under de senaste tre åren varit något så när skapliga, börja nu åter stiga, och detta har föranlett "Army and Navy Veterans" att protestera, emedan soldaternas familjer komma att få lida därav. Det finnes intet säkrare än att hyrorna måste stiga än mer i framtiden.

Det har under de senaste åren icke betalat sig att vara ägare av hus. Skatter, försäkring, reparationer och räntor på inteckningar äta upp inkomsten och kanske litet mer. Under sådana förhållanden är det ganska säkert, att icke många nya hus komma att byggas, förrän hyrorna stigit betydligt. Och den tiden är ej avlägsen, då efterfrågan på hus kommer att tvinga hyrorna i höjden, varav alla med begränsade inkomster komma att få lida.

"Krigsveteranerna" och alla andra medborgare äro i sin fulla rätt att nu taga upp denna fråga. Det är ett av de största problemen, som folk i städerna ha att söka lösa. Folket har rätt att kräva ordentliga och rymliga bostäder för moderat pris. Trångboddhet och slumförhållanden borde ej tillåtas existera. Vi ha lagar om minimirum för luft och ljus, men lagar mot trångboddhet kunna ej enforceras, då ekonomiska förhållanden tvinga folk att bo under slumförhållanden. Vad som kräves är icke lagar utan förbättrade ekonomiska förhållanden.

Bostadsfrågan är först och främst en skattefråga, och det är här man måste börja studera frågan. I Winnipeg exempelvis bestraffa vi i själva verket sådana, som bygga hus antingen för egen del eller till uthyrning, i stället för att uppmuntra dem. Man kan hålla ett stycke tomt land i åratal och endast betala en bagatell i skatt, men i samma ögonblick man börjar använda landet genom att uppföra en byggnad på det, går skatten upp. Ju bättre huset är, desto högre skatten. Vi stifta lagar, att det måste finnas visst utrymme för luft och ljus i våra hus, och sedan beskatta vi solljuset och luftutrymmet genom att göra skatten högre ju större utrymmet är. En skatt på ett hem är en skatt på solljus och luftrum. Det är en skatt på folkets hälsa och lycka. Det är en skatt, som frambringar trångboddhet och slumförhållanden. Denna skatt uppmuntrar till att använda landet så litet som möjligt eller icke använda det alls. Den behandlar den, som bygger ett hem eller ett hus till uthyrning som om han begått ett brott.

Vårt beskattningssystem är ansvarigt för höga hyror och dyrt land i det förflutna. Det kommer att bli orsak till ett upprepande av detta, om vi behålla systemet. Detta orättvisa beskattningssystem är även orsaken till den trångboddhet och de dåliga bostadsförhållandena, under vilka tusentals familjer i det förflutna blivit tvingade att leva. Det är även orsak till 25-fots tomterna. Det har drivit tusentals personer ut i förstäderna, medan stora sträckor land ligga oanvända i städerna. Det har fördyrat städernas administration på grund av att befolkningen bor så spridd. Det är orsak till de dåliga förhållanden, brist på publika förbättringar och höga skatter, som städens och förstadens befolkning måst uthärda.

När några personer slagit sig tillsamman och köpt land i städerna i spekulationssyfte, vilket varit mycket vanligt i Canada, har landet stigit så i höjden, att tusentals personer, som annars kunnat bygga sig egna hem, ej förmått det. Hyrorna stego naturligen i proportion. Affärsmän drevos ut ur sina affärer, emedan hyrorna åto upp hela förtjänsten. Arbetare och andra med små inkomster tvingades av de höga hyrorna att bo i hus, som ej passade mänskliga varelser. I ett fall påträffades i Winnipeg tretton familjer boende i ett hus på tretton rum. Dessa förhållanden skola komma tillbaka med ökad befolkning och det periodiska återupprepandet av "hårda tider". Dessa perioder bero på landspekulation, vilken i sin ordning möjliggöres av vårt vansinniga beskattningssystem.

Argentinaaffären.

För denna för Sverige så obehagliga affär har utförligt redogjorts i denna tidning, men vi ha sparat att uttala oss om den, tills klarhet vunnits i saken. Det är emellertid nu ganska tydligt, att saken i det närmaste är klarerad, och att den omedelbara faran för Sveriges indragande i kriget är avvärjd.

Den svenske utrikesministern har förklarat, att de omtalade telegrammen visserligen befordrats av Sverige, men att de varit avfattade på tyskt chifferspråk, så att telegramförmedlaren icke förstått dem. Utrikesministern påpekar, att Sverige befordrat flera telegram från krigförande makter, och att detta är förenligt med internationell kutym och att sålunda intet neutralitetsbrott föreligger. Visserligen hade Sverige, på Englands anmodan, gått in på att icke befordra meddelanden mellan Förenta Staterna och Tyskland, men enligt den svenske utrikesministerns uppfattning gällde detta endast ett visst fall. I England synes man emellertid vara av den uppfattningen, att regeln var generell och gällde alla försändelser från och till Tyskland. Hur man kunnat komma till en dylik motsatt uppfattning, är för oss oförklarligt.

Av allt detta framgår emellertid tydligt, att Sverige handlat i god tro, att det icke gjort sig skyldigt till något neutralitetsbrott som hetspressen i ententeländerna velat påbörda det. Men det är även ganska tydligt, att den svenska diplomatien begått en blunder, en stor oförsiktighet. Ty som oförsiktighet måste det betecknas, då det svenska utrikesdepartementet i krigstid åtager sig befordringen av telegram till och från en så hänsynslös stat som Tyskland utan att kräva att få kännedom om deras innehåll. Så mycket borde dock det svenska utrikesdepartementet ha lärt sig av tre års världskrig, att Tysklands löften äro intet att lita på, och att de övriga krigförande makterna icke stå långt efter. I kärlek och krig är allt tillåtet, heter det. Och det ordet ha tydligen de krigförande tagit fasta på.

Sverige kan sålunda icke anklagas för något brottsligt handlingssätt utan endast för en diplomatisk dumhet och obetänksamhet. Men detta kan vara ödesdigert nog i dessa vargatider!

Man får icke som våra ärade norska samtida Norröna skylla på att funktionärer i den svenska regeringen varit förblindade av tyska sympatier. Det har sagts ifrån, att systemet att befordra tyska telegram inaugurerats under utrikesminister Wallenbergs tid, och det är en offentlig hemlighet, att han är ganska ententevänlig. Den tyskvänliga utrikesminister Lindman har endast tagit seden i arv och torde knappast haft någon närmare kännedom om den. Den diplomatiska oförsiktigheten har säkerligen icke föranletts av några sympatier för någon av de krigförande.

Den bedrövliga följden av denna affär kanske blir, att Sverige förlorar den ledareställning inom den neutrala världen, som det otvivelaktigt innehaft. Även kanske utsikterna för Sverige att en gång få bli det land, som mäklar fred i världen, betydligt förminskats. Den fredens lager, som här vinkat, har Sverige kanske försutit, ty misstron mot Sverige i ententekretsarna har betydligt ökats genom denna affär. Ententeländernas galleripublik, inför vilken politikens män spela, har säkerligen blivit så upphetsad av pressens lögnkampanj, att inga förnuftiga skäl kunna skingra misstron. Om man får döma av pressens uttalanden i grannländerna Norge och Danmark, är avsikten tydligen även där att hetsa den enklare galleripubliken mot Sverige.

Inåt kanske Sverige kommer att vinna på sina diplomaters oförsiktighet. Mycket tyder på, när detta d. 21 sept. skrives, att dessa avslöjanden blivit ett handtag åt vänstern i de nyss avslutade valen till riksdagens andra kammare. Stora protestmöten mot den konservativa regeringen ha med anledning av denna affär hållits av liberaler och socialister, vilka äro icke så litet förbittrade över den hemliga diplomatiens försyndelser, som nära nog brakt Sverige till krigets brant. Det svenska folket är ganska enigt om hävdandet av en allsidig neutralitet, och därför dömer det hårt allt och alla, som ha sken av något annat. Om den bedrövliga Argentinaaffären kan åstadkomma en vänsterseger, ett verkligt demokratiskt genombrott i Sverige, då har sannerligen detta onda haft icke så litet gott med sig.

Tysklands författning och parlamentarismen.

På den tyska inrikespolitikens dagordning tränger nu frågan om parlamentarismen allt starkare fram i första planet. Kanslärsskiftet — vilka än de krafter må ha varit som framtvungo Bethmann-Hollwegs avgång, som synes ha skett även mot kejsarens vilja — har endast kunnat skärpa dess aktualitet och frågorna om nybesättningen av viktiga statssekreterareposter samt om den preussiska regeringens omdaning kvarstå ju ännu olösta. Huru som hälst med Bethmann-Hollwegs fall, valet av hans efterträdare har i alla fall skett på ett sätt som icke märkbart skiljer sig från ombytena på konseljpresidentposten under tsarismens sista regim — vari naturligtvis icke ligger någon jämförelse mellan de på ena och andra hållet utsedda personligheterna. Men någon sondering av riksdagens mening i fråga om mannen som under denna allvarstid skall rida för rusthållet har veterligen icke förekommit, lika litet som riksduman hade något att säga om en Stürmer eller en Galitzin. Samma har ju förhållandet varit vid de fyra andra kanslärsskiftena under kejsar Wilhelms tid, men under det att man förut tagit detta som någonting så att säga ingående i den gudomliga världsordningen, höjas nu allt starkare rösterna att detta system tillhör det förflutna, som måste ge vika för en ny tids krav.

Varje rubbning i detta avseende har förut från det "lilla, men mäktiga partiet", de konservativa, och deras medlöpare, vartill i detta fall kunna räknas de nationalliberala och en stark högerflygel inom centern, bemötts med invändningen att sådana anspråk inneburo en inkränkning på kejsarens rätt, att Tyskland icke ville ha en skuggkejsare, utan att kronan, maktens symbol, också skulle vara maktens bärare. Emfasen i dessa bedyranden har denna gång märkbart mattats. I stället kör man nu fram med ett annat argument, som visserligen också hämtats ur den gamla rustkammaren, men som i motsats mot kulten av kejsarens person och av Hohenzollerndynastien är av saklig natur. Den tyska riksförfattningen, Tyskland som förbundsstat, samlande inom sig ett flertal i sina inre angelägenheter oberoende stater, är oförenlig med en riksstyrelse som får sitt mandat av riksparlamentet. Förbundsrådet, representanten för de i tyska riket ingående självständiga staternas regeringar, utgör i författningssystemet motvikten mot det folkvalda parlamentet. Om riksregeringen göres beroende av partiställningen inom detta, så blir förbundsrådets makt illusoriskt, förbundsstaterna förlora sitt inflytande på rikets styrelse, i strid mot den federativa författningens grundprincip. Man åberopar sig på ett uttalande av Bismarck från år 1884, vari det heter att om regeringsmakten i riket underkastades riksdagens majoritetsbeslut, så skulle detta innebära "en förskjutning av regeringsmakten, som bleve en stor fara för Tysklands nyvunna enhet". Huru det nu må förhålla sig med uppriktigheten i detta Bismarcks argument — det var nog snarare omsorgen om hans egen maktfullkomlighet än om Tysklands enhet som tog sig uttryck däri — så ligger det i alla fall i öppen dag att någon fara för Tysklands enhet numera omöjligen kan föreligga genom en ordning som gör riksdagen till den avgörande instansen över sammansättningen av rikets regering. Tvärtom måste detta komma att blott så mycket starkare betona denna enhet. Och påståendet att den egentliga riksregeringen nu utgöres av förbundsrådet, som vilkets verkställande organ rikskanslärn fungerar, vederlägges redan av den omständigheten att utnämnandet av kanslär och statssekreterare ligger i kejsarens hand, utan att förbundsrådet däröver kan utöva något författningsenligt inflytande. Genomföranden av det parlamentariska systemet i fråga om tillsättandet av rikskanslär och statssekreterare skulle således icke beröva förbundsrådet något av dess nuvarande befogenhet.

Hänsynen till förbundsrådets rättsliga ställning kan således icke erbjuda någon hållbar invändning. Men det finns en annan, som ända hittills utgjort ett verkligt hinder, vilket man först nu fått utsikt att kunna undanröja.

Enligt den tyska författningen, skall rikskanslärn även vara preussisk konseljpresident. Som preussisk konseljpresident är han med nödvändighet beroende av den preussiska kammaren, vilken allt hittills valts på grundvalen av en rösträtt som ovillkorligen måste ge den en helt annan sammansättning ur politisk partisynpunkt än den medelst allmän rösträtt valda riksdagen. Det har därför varit omöjligt för en och samma person att fungera som parlamentarisk chef för båda dessa regeringar; en av de båda representationerna måste få övertaget, och då har det ej varit svårt för den preussiska kammaren, med dess så gott som permanenta, starka majoritet, att behålla detta gentemot den så starkt partisplittrade riksdagen, som blott känt till tillfällighetsmajoriteter. Men den preussiska regeringen dominerar även förbundsrådets sammansättning, låt vara att Preussen icke ensamt äger majoritet inom detsamma. Så ha riksdagens beslut, när de gått i frihetlig riktning, förut alltjämt haft att kämpa med förbundsrådets motstånd, vilket under åratal gång på gång låtit dess resolutioner vandra i papperskorgen. Först nu under kriget har det blivit medgörligare.

Genom den blivande rösträttsreformen i Preussen, som kommer att ge dess representation en sammansättning ungefär motsvarande riksdagen, upphäves nu denna dualism, som så länge utgjort bromsen på framsteget i Tyskland. Och därmed bortfaller också det verkliga hindret för införandet av ett parlamentariskt system i Tyskland, låt vara att detta system, så länge den nuvarande söndersmulningen av riksdagen i en mängd varandra bekämpande partier fortfar, ännu behöver någon tid till utveckling innan det vinner stadga.

Hugget och Stycket

ÄNNU en seger för autokratien: den stora arbetarkongressen i Ottawa beslöt, att de organiserade arbetarna icke skola motsätta sig tvångsutskrivningen.

•

En tröst är det ändock, att endast ett halvt dussin av de många delegaterna vid sagda kongress förklarade sig i favör av konskription.

•

I "Svenska Tribunen Nyheter" i Chicago läses följande notis:

"Stort lojalitetsmöte. I söndags hölls i Svenska klubbens lokal i Chicago ett av inbjudna representanter för loger, sångarföreningar, församlingar och andra organisationer besökt möte, varvid beslut fattades att inom den allra närmaste framtiden anordna en stor lojalitetsdemonstration här i staden. Avsikten med demonstrationen är att låta alla få klar kännedom om den äkta halten av den patriotism som besjälar medborgarne av svensk härkomst i den stora metropolen vid Michigansjön".

Ha svenskarna i Chicago icke ännu vuxit från dylika barnsligheter? Eller är det några "framstående" landsmän, som kokat ihop detta för att få "äran och härligheten"?

•

Frågan för veckan.

Finnes det förutsättning för en svensk biblioteksrörelse i Canada?

•

Kerensky är en modig karl. Medan Korniloff som bäst revolterade, höll han på att gifta sig, och det med en teaterdam. När Korniloff fick kännedom härom, sade han: "Den mannen är okuvlig" och gav sig....

•

När Förenta Staterna — mycket klumpigt i diplomatien f. ö. — som själv anlitat Sverige som budskapsmedjare i krigstid, tar sig ton angående Argentinaaffären, ja, då är det som när en vit slavhandlare predikar sedlighet.

•

Och det skulle icke förvåna om det läge intriger bakom detta, att mitt under valen i Sverige explodera denna bomb. Det är ju vissa makter, som visat en olycksalig benägenhet att blanda sig i andras privata affärer!

•

Det första skottet i världskriget skall vara avlossat av en ungersk korpral, som tillhörde postering på den lilla Zigenarön vid Belgrad. På tisdagskvällen den 28 juli fick öns garnison veta att kriget utbrutit. Korpralen fick se en roddbåt med tre serbiska soldater ute på Donau. Han tog sitt gevär och siktade, men, som det heter i berättelsen, "han tvekade länge, ty han hade aldrig förr skjutit på en människa". Till sist lät han skottet gå, och en av roddarna föll baklänges från toften. Om korpralen kände något konstigt i själen så gick det väl över vid en fest varmed han på aftonen firades av garnisonen.

•

Det kan ej gå längre, skriver Trosa-Tidningen. Skall verkligen kriget fortsätta inpå nästa vinter, då blir det för det första slut med blomman av all världens ungdom, liksom med den sista filosofen därstädes — då begravs den sista filosofen samt på den yttersta flygeln Trosa-Tidningen.

För att få slut vill tidningen sammankalla "själva kvintessensen" av de stora nationerna till en konferens, vars ordförande tager av sin hatt och gör följande uttalande och domslut:

Fredsvillkoren bli tydliga och klara. Vem som börjat slagsmålet i Europa låta vi bero, men omröstning i Elsass-Lothringen rörande vilket rike detta nu vill tillhöra, Belgien återuppbygges utav samtliga de nu stridande gemensamt och Europa får bli eljes som det förut varit och låter så detta bli vederbörande krigshetsare en läxa.

"Orfess förr tämjde lejon och tigrar med sång", slutar tidningen. "Ett ord i sinom tid talat är i våra dagar motsvarande, och som gyllene äpplen i silverskålar".

•

En liter är i denna tid en skatt i Sverige. Det påstås att den som äger en inköpsrätt kan få ett vackert belopp för den, om han vill ta risken och inte själv är lika törstig. Man kommer att tänka på historien om hur galna indianerna i en viss stam voro efter visky. För en butelj ville hövdingen ge sin bästa mustang med all utrustning, en hel del värdefulla skinn, en uppsättning särdeles vackra vapen m. m. När berättelsen blev slut uppstod en tankfull tystnad bland åhörarna. Så hördes någon fråga:

— Nå, det blev förstås affär?

— Är du tokig, svarade trappern, jag hade inte mer än den flaskan.

•

En gammal fröken hade klagat över att en herre i gårdshuset klädde av sig för öppen ridå om kvällarna, och värden var på besök hos henne för att undersöka förhållandet. Då han gjorde henne uppmärksam på att man inte kunde se karlen från hennes fönster, utbrast hon indignerad:

— Det var märkvärdigt! Vill byggmästaren stiga upp på den här stolen då?

Denna anekdot, som redan var gammal på Olof Skötkonungs tid, kom man att tänka på vid en session i polisdomstolen i Stockholm härom dagen. En äldre man stod tilltalad för "tukt och sedlighet sårande handling", vilket låter hemskt nog. Emellertid bestod handlingen däri att mannen legat och tagit solbad i en skog vid Värtan. Han var klen till hälsan och hade blivit ordinerad att utsätta sitt skinn för solens hälsobringande strålar. Han hade sökt upp en, som han trodde, diskret plats, där han plockat av sig så mycket att han inte varit så naken sedan han föddes. Men platsen var inte så väl vald som han trodde. Några äldre damer voro gående i lunden och råkade få sin väg just till det ställe där vår Adam låg och tillfrisknade. Hade han nu störtat upp och gripit efter ett fikonalöv eller åtminstone en tallruska, så kanske det inte blivit någon vidare historia av saken, men mannen gjorde ingen min av att skyla sin nakenhet, fast han märkte att en av damerna stod och såg på honom. Detta berättade en av damerna själva i domstolen, där hon var med som vittne. Sedan hans förhärdelse sålunda konstaterats hade anmälan gjorts hos Värtapolisen, som fört brottslingen inför rätta.

Polisdomaren fann tydligen att mannen endast haft en medicinsk avsikt och frikände honom. Till damens vittnesmål anmärkte domaren:

— Han tänkte kanske, att vill hon stå där och titta, så må det vara hänt.

•

Redaktör Efraim Rosenius avlivar i en korrespondens till ett flertal landsortstidningar i Sverige anekdoten om hur P. P. Wadenström avvärjde en frikyrklig broders attentat mot lektorns plånbok. Anekdoten har i dagarna gjort sin rond genom pressen. "Brodern" mötte Waldenström vid stationen och bad att få låna pengar under förevändning att Herren själv rätt honom att gå till P. W. Waldenström fann sig genast och frågade:

— Hur dags i morse talade du vid Herren?

— Kl. 6, blev svaret.

— Ja, men jag, genmälde P. W., talade med honom kl. 7 och dömde han: Låna mannen ingenting, ty han betalar aldrig igen!

Denna historia dementeras nu, som sagt av redaktör Rosenius av det goda skälet att han själv varit med om att göra den. Det gick till på följande vis:

Vännerna Pelle Staaff och Rosenius roade sig en dag, efter det att Waldenströms anekdotspäckade reseskildring från Amerika kommit ut, med att tillsammans "hitta på" en anekdot, sådan de tänkte sig att Waldenström skulle kunnat skriva den själv om sig själv.

Vi gjorde det endast för vårt eget höga nöje, berättar Rosenius, utan tanke att publicera den. Vi tyckte den blev bra och hade riktigt roligt åt den. Jag är nästan viss på att det var den kvicka "Pelle" som gav det luminiösa uppslaget, och jag vågar påstå att historien, som tänktes hämtad direkt ur reseskildringen och var förlagd till Amerika, var roligare och mera äkta Waldenströmskt formulerad än i den återgivning som nu senast varit synlig.

Men hur kom den ut? Jo, Gustaf Gullberg, korrespondenten, fick den en gång, då han behövde något roligt i sitt veckobrev, i den rätta formen och satte enligt överenskommelse till de ord som skulle låta varje vaken läsare förstå att det var en fiktion, ett skämt. Så uppfattades den också av lektorn själv, vilken — jag har hört det av en av hans söner — funnit den ganska roande. Men då historien nu ett kvarts sekel efteråt berättas som sann händelse, får den naturligtvis lov att slås ordentligt ihjäl. För den som, ehuru utan ringaste onda avsikt, haft någon del i legendens uppkomst är det en tröst att den icke på något vis nedsätter den nu avlidne, tvärtom, ej häller pådiktar honom något för hans natur främmande drag.

I stället berättar redaktör Rosenius följande förut icke publicerade anekdot, som visar att P. W. med sin praktiska och friska personlighet inte var någon pedantisk iakttagare av som regel antagna levnadsvanor. Lektorn var nykterist, om icke av renaste vatten, så av svagaste svagdricka. En het sommardag åt han middag hos en äldre fru i huvudstaden. Het och törstig fick han sig en läskande dryck islagen. När han tömt halva glaset, utbrast han:

— Det var ett ovanligt gott svagdricka!

Värdinnan halvt urskuldande:

— Kära lektorn, det är inte svagdricka, det är pilsner.

Waldenström: — Det var gott i alla fall — och lämnade resten.

Redaktör Rosenius har historien från en av bordsgästerna. Den här gången är det ingen dikt av skämtande ungdomar.

N. F. B.

Brevet för dagen.

Amiralen och Riddaren
H. Herr Arvid Lindman,
C/o Utrikesdepartementet,
Stockholm, Sweden.

Eder Excellens!

Alltsedan Ni med stark hand — det var minsann icke utan orsak som Ni kallades "Starka Arvid" — såsom statsminister styrde Sveriges land, har Ni åtnjutit min och alla demokratiskt sinnade svenskars odelade aktning. I tacksamt minne skola vi bevara Eder modiga kamp för kapitalismen, för storindustrien mot folket, mot det hotande demokratiska genombrottet i Edert fosterland. Det var därför med den största glädje vi hälsade Eder utnämning till utrikesminister, då den notoriske ententevännen Wallenberg fick respass jämte Den Ofelbare på Upsala slott.

Apropos ententevän eller rättare sagt engelskvän kan jag omtala för Eder en liten historia, som står i nära samband med de händelser, som närmast förorsakat detta brev. Ni kanske torde påminna Eder, att greve Luxburg i Buenos Aires, vilkens ärenden Ni så beredvilligt gick, i ett av sina telegram, som gick genom Edra händer, kallade den argentinske utrikesministern "en notorisk åsna", emedan han är engelskvänlig. En tysk tidning anmärkte, att det var alldeles onödigt av greve Luxburg att i telegrammet giva utrikesministern i fråga detta vackra epitet. Det hade varit alldeles nog att helt enkelt skriva engelskvänlig.... Ni, herr amiral, är säkerligen av samma åsikt.

Det är ofta så, att den starke är klumpig. Det är väl även därför, som Ni kunnat handla så klumpigt, som Ni i den sorgliga Argentinaaffären gjort. Jag förstår dock, att Ni tagit saken synnerligen nonchalant (ty vad behöver man egentligen fästa sig vid vad de usla ententemakterna tänka!), om den icke kommit så olägligt som den kom. Tänka sig bara att explodera en dylik bomb mitt under valen! Det svenska folket har egentligen aldrig älskat Eder så vidare varmt, och efter denna affär torde kärleken än mer svalna, och då sagda folk nu äntligen fått ett tillfälle att säga sin mening, torde det nog icke bliva till Eder och Edert partis fördel. Och dock hade Ni det ganska bra förspänt. Med Olsmässor och andra bondfångarmetoder a la Bondetåget, saligt i åminnelse, hade Ni lyckats snärja en del av den enklare lantbefolkningen eller bönderna, för att tala ren svenska. Nu torde icke ens dessa stå Eder bi, ty den svenske bonden blir nog rädd för den, som genom sin klumpighet sätter landets fred på spel. Nu kan Ni säkerligen endast lita till den s. k. noblessen och dess lakejer, och den är ej i majoritet i Sveriges land — gudskelov!

Ni, herr amiral, avancerade ganska fort i politiken och ännu fortare på den militära banan. Hur var det — var Ni icke en gång löjtnant eller kapten i kungliga flottan? Och när Ni blev bemärkt i politiken, blev Ni hux flux amiral i samma kungliga flottas reserv? Det påminner starkt om befordringarna av kungliga personer — de bli ju ibland amiraler och generaler i vaggan — eller om befordringssystemet inom Canadas utmärkta armé, vilket Ni vid tillfälle borde studera för att införa det i den svenska armén och flottan.

Men det finnes ett ord som säger något om att gå upp som en sol och falla ned som en pankaka. Det var endast därom jag ville påminna Eder, herr amiral!

Underdånigast,

Eder Excellens f. d. undersåte,
Calle P.

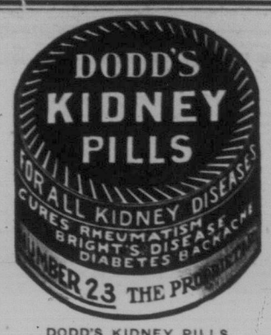

DODD'S KIDNEY PILLS
För alla njursjukdomar.
Botar reumatism, sockersjuka, diabetes, ryggverk.
Dodd's Kidney Pills, 50c. pr ask, eller sex askar för $2.50, hos alla handlare eller Dodd's Medicine Co., Ltd., Toronto, Ont.

Har Ni två kor
Köp en REGO No. 4;
Har Ni fyrtio kor,
Köp en REGO No. 8.

REGO är byggd av bästa svenska råmaterial.
REGO är modärn, solid, lättgående.
REGO är lätt att rengöra.
REGO ger Eder mera avkastning av Eder stock med mindre arbete och till billigare pris.

Innan Ni köper cream separator, skriv efter vår illustrerade katalog, priser och villkor.

HAMMARSTRAND & CO.
309 Fountain St. Winnipeg, Man.
Ensamförs av Rego i västra Canada.

ÖNSKAS

Engelsktalande flicka att hjälpa i litet hushåll. Sök hos 463 Home Street. Tel. Sher. 1654.

Gin Pills FOR THE KIDNEYS

Över 40,000 askar köpas per månad på "vän till vän" rekommendation.

50 cents per ask.
6 askar för $2.50

Prov FRITT på begäran.

NATIONAL DRUG & CHEMICAL CO. OF CANADA, LTD.
Dept. H.
Toronto, Ont.

Då någon lidit av de svåra smärtorna från njur- och blåssjukdomar och blivit botad av Gin Pills, är det mest naturliga i världen, att han rekommenderar dem till vänner, som lida av samma sjukdom.

På det sättet har efterfrågan på Gin Pills vuxit och blivit den största för dylik artikel i Canada.

Och den vän, som så blir rekommenderad, riskerar inga pängar, då han försöker detta botemedel. Ett prov av Gin Pills sändes på begäran, och varje ask säljes med garanti eller pängarna tillbaka.

Om ni har lidit av smärtor i ryggen och veka livet, svullna leder och reumatism, oordningar i njursystemet och njursten — följ de tusentals personers exempel, som funnit lindring i Gin Pills.